

**INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL CONSELL SOCIAL, SR. RAMON ROCA,
AMB MOTIU DE LA INAUGURACIÓ DEL CURS ACADÈMIC 2009/2010**

Lleida, 22 de setembre de 2009

Salutacions:

Mgfc. Rector de la Universitat de Lleida

Director General d'Universitats

Distingides autoritats: alcaldes, diputats, presidents de consells comarcals,
regidors

Dra. Margarita Salas

Membres de l'equip de direcció i de les direccions dels centres,

Membres de Consell Social i del seu Fòrum de Participació Ciutadana

Comunitat universitària, senyores, senyors, amics tots,

Mencions:

Abans de tot vull adreçar-me:

-A la Dra. Margarida Salas per agrair-li la lliçó que ha impartit i manifestar-li la meva admiració per la seva trajectòria científica, i pel seu humanisme. Condició que especialment cal ressaltar perquè realment suposa un exemple per a moltes dones i homes dels nostres temps i també per a generacions futures. Felicitats i enhorabona.

Tot seguit, vull felicitar:

-A tots els qui heu aconseguit els Premis Extraordinaris de carrera.
Enhorabona a vosaltres i a les vostres famílies.

-Als qui heu rebut les Distincions d'Honor de la Universitat de Lleida.
Gràcies a tots per la vostra tasca docent, investigadora i de gestió.

-A l'equip de professors de l'Escola Politècnica Superior que, dirigits pel Dr. Francesc Giné de Sola, ha estat guardonat amb la Distinció Vicens Vives de la Generalitat de Catalunya a la Qualitat Docent.

Vull aprofitar aquest inici de nou curs per agrair:

-al rector i al seu equip, als degans i deganes, al professorat i a la gent del PAS tot el que m'han permès de compartir durant l'anterior; el meu primer any a la UdL, així com la confiança i consideració vers tots els membres i persones que formen part i treballen al Consell Social

Discurs:

Vull aprofitar aquest acte d'inauguració per donar a conèixer a tots vostès els reptes del Consell Social per aquest nou curs. Aspiracions –com és lògic– compartides pel rector juntament amb el seu equip de Direcció. D'alguna manera són les grans línies estratègiques que ens hem marcat.

En ressaltaré unes -encara que podrien ser moltes més-; les vuit que considero les més importants:

- 1- L'any passat vam parlar de l'Oficina de Suport a R+D+i. D'ençà fins aleshores he de dir que s'ha fet una bona feina. S'ha creat un Consell d'Usuaris. S'han fet els primers passos perquè la nostra Universitat pugui sortir a vendre, a oferir tot el que és capaç de transferir a la societat: empreses, institucions, etc... d'una manera professional que contribueixi a fomentar un contacte i aproximació sostinguts; un coneixement mutu.
- 2- Un altre tema que voldria remarcar en el moment econòmic i social, en què tots estem immersos, és el de la internacionalització. En aquest aspecte cal que ens proposem més deures i assolir més objectius. Pensem que només tenim l'1,1% de tots els estudiants de l'Estat espanyol. Percentatge que si es mira des d'un punt de vista mundial, significa ben poc. Per tant, considero que és bàsic, i molt important per al futur, esforçar-nos al màxim per internacionalitzar la nostra Universitat.

3- Una altra qüestió a tenir en compte és el dels recursos. Independentment de l'escenari polític, el marc econòmic global o el sector empresarial en general, cal tenir clar que els recursos seran escassos. I d'aquesta situació no se n'escapa la Universitat. No podem confiar dels diners públics Caldrà, doncs, fer un esforç per trobar fonts de finançament no públics. Davant d'aquesta situació, sóc del parer que allò que diferenciarà unes universitats d'unes altres serà la capacitat de captar finançament aliens als de l'Administració que fins ara els ha assumit. Aquesta, pot ajudar, està ajudant; però hem de ser conscients que actualment hi ha unes factures, i -el que és més preocupant- un endeutament que en algun moment haurem de pagar. Insisteixo en què la situació es produeix a nivell mundial; però no hem d'esperar que el problema es faci més gran, ni que les solucions vinguin soles.

Cal fer un esforç important en aquest sentit. Insisteixo en aquest fet, perquè, personalment, estic convençut que el nostre país en sortirà tard d'aquesta crisi, ja que durant uns anys -una dècada- no hem fet els deures. Tenim un fracàs escolar superior a la mitjana europea, tenim un índex de productivitat que està baixant respecte a Europa; i Europa respecte als Estats Units i aquests últims respecte als països asiàtics. El dèficit públic supera el 12% -per sobre del què ens pensàvem-, i l'atur arribarà al 20%. Per si no fos prou, avui afirmaven que el Producte Interior Brut en comptes del 3,5% previst, baixarà fins al 4%. Tot indica que tardarem més que els altres països en sortir d'aquesta situació. Per tant el futur de la universitat depèn del seu esforç i habilitat per captar finançament diferent al públic i la seva capacitat d'internacionalització.

4- El Campus d'Excel·lència Internacional (CEI). Aquest és un projecte importantíssim per a la UdL i clau per a tota la seva àrea d'influència, el seu entorn. S'ha fet pensant en el territori, la seva població, la realitat econòmica i social de Lleida. Avui voldria agrair la tasca de l'equip que hi ha treballat i de les persones que han col·laborat en aquest projecte, i especialment la labor duta a terme pel Dr. Joan Prat, vicerector de Qualitat i Planificació, i el Dr. José Antonio Bonet, del

Consell Social. Ells han estat els motors que han fet possible comptar amb un molt bon treball que s'ha presentat el 8 de setembre. El CEI constitueix un model que engloba tot allò que estic parlant: especialització, aliances, oportunitats de creixement per al territori. En definitiva es tracta de potenciar aquelles virtuts que nosaltres tenim i sobreposar-les a les mancances. Gràcies, també, a totes les empreses i entitats que heu donat suport al projecte: Campus Agroalimentari Pirineus Sud.

- 5- Aquest punt va lligat a l'anterior: em refereixo al Pla estratègic de la Universitat de Lleida 2006-2012. Com sabeu, en això, la nostra universitat fou pionera. Transcorregut un primer període d'implantació, i davant els canvis socials, és un bon moment per revisar i actualitzar-lo. L'aspiració a Campus Internacional també n'és un motiu a tenir en compte..
- 6- La Formació al llarg de la vida. Em consta que s'està treballant obrint un camí per potenciar l'Institut de Ciències de l'Educació. Han sorgit bones idees i hi ha il·lusió en la seva potenciació. Crec que s'estan fent les coses força bé. Encara que si comparem les dades amb les d'altres universitats, estem una mica per sota, això, no és un problema. Ben al contrari: és una oportunitat per poder fer més coses. I per tant felicito les persones que estan treballant perquè sigui possible.
- 7- Aprofitant que tenim entre nosaltres el Director General d'Universitats, em referiré al tema Universitat de Catalunya, ja que pot jugar un important paper de cara al futur. Hauríem de ser capaços de definir què volem ser com a país, a nivell universitari. Hauríem de ser capaços de fer un mapa de la Universitat de Catalunya. Hauríem de veure què fem, mirar cap on anem o, tenir clar què entenem per això d'Universitat de Catalunya. Crec que és del tot necessari posar-se d'acord, unir o coordinar tot el sistema català. Si ens ajuntem; si ens aglutinem; avançarem molt més ràpid. Caldram esforços significatius per aconseguir-ho, però si no anem plegats ens serà difícil avançar.

8- L'emprenedoria. En aquest àmbit s'ha donat un pas molt important, i s'ha fet des de Lleida. Quan s'acusa els polítics de no renunciar mai a l'individualisme personal o al protagonisme institucional, és just destacar que amb el tema de l'Emprenedoria no ha estat així. Els impulsors del projecte han estat generosos i han anteposat el bé comú, al particular. Això, insisteixo, ha passat aquí, a Lleida. Som un referent; mai abans –que se sàpiga- s'havia produït. És un projecte en el que ja s'ha començat a treballar i que s'acabarà aquest curs. El nostre territori té la dimensió que té; i, si no ens ajuntem, ens serà complicat de tirar endavant. Vull manifestar el meu agraïment a les Cambres de Comerç de Lleida i de Tàrrrega, a la UdL, a l'Ajuntament de Lleida, a la Diputació de Lleida, i a tothom que realment hi està posant de la seva part, que està empenyent aquest projecte tan singular.

Aquests són els 8 grans objectius que ens marcat des del Consell Social i que -com he dit al començament-, estan compartits amb el rector i el seu equip.

Ara m'agradaria explicar com els podem dur a terme. Quines són les 5 estratègies que ens hem proposat.

1- La primera és el treball en equip. Avui en dia, si no es treballa en equip, si no col·laborem les diferents unitats que configuren la UdL: centres, grups de recerca, serveis, etc és difícil progressar. Es necessari deixar de pensar en el "jo" per fer-ho més en el "nosaltres".

Estem en una societat de treball en equip. Sembla que treballar en equip sigui més lent, segurament ho és. Al principi és complicat i requereix més esforç, com quan en un vaixell es vol hissar la vela. Però, en el moment que tenim la vela alçada, avancem molt més de pressa. Vull fer una crida a la importància de treballar en equip i a la de col·laborar entre nosaltres.

2- El tema de les aliances també serà bàsic el món econòmic, financer, cultural, a tot arreu. La UdL no ha de tenir por a fer segons quines aliances; perquè sinó, les faran els altres i nosaltres quedarem fora.

En un món competitiu com aquest hi ha gent molt bona, hi ha gent molt especialitzada, hi ha gent que està fent les coses molt ben fetes. Així doncs, i parlant d'internacionalització, crec que s'hauran de fer aliances amb universitats, amb empreses i amb administracions, perquè sinó no ens mourem d'on som ara. I insisteixo, no hem de tenir por. Hem d'estar segurs de nosaltres mateixos. Tenim una gran Universitat.

També ens caldrà capacitat d'adaptació a aquests canvis. Adaptació als estudiants que, com molt bé saben, canvien cada vegada més de pressa. Adaptació a la manca de diner. Haurém de proposar-nos ja activar aquesta habilitat, perquè tot anirà molt ràpid.

3-Hem de potenciar el nostre talent. Personalment, m'he quedat molt sorprès en aquest any que porto com a president del Consell Social de la UdL. Hi ha més talent del que em pensava a la nostra Universitat, del que la gent des de fora veiem. Ara bé, hauríem de pensar com podem potenciar-lo i buscar quins mecanismes hem d'utilitzar perquè arribi arreu. Lògicament, també n'haurém de portar de fora. I, quan dic això poso d'exemple el cas d'un partit de tennis a dobles: si ets esquerrà busques algú que jugui amb la dreta; si tens fons, busques algú que sigui més ràpid. En definitiva, es tracta d'actuar amb la mateixa tàctica: buscar el que complementa el que tenim aquí.

4-Un altre punt és el lideratge. De vegades -i ja m'ho heu sentit a dir-, ens acusen als lleidatans, a Lleida, de no tenir lideratge. Algunes vegades és veritat, però moltes altres no. Quan es parla de lideratge, a què ens volem referir? Hi ha una frase que, per a mi, ho resumeix molt encertadament. Diu: "lideratge és la capacitat de traslladar una missió, un somni, una il·lusió, una idea, una realitat, i fer-la concreta". Crec que això, aquí a Lleida, ho hem fet constantment, tot i que continuen atribuint-nos aquesta mancança.

També és veritat que lideratge no és una posició; és una elecció entre si volem o no volem ser líders. La Universitat de Lleida ja ho ha escollit i, com ho han demostrat diferents estudis del sector, La UdL és número 1, de l'Estat espanyol, en qualitat docent, la 9a en recerca, i en altres informes estem entre les 10 primeres. Aquests resultats són una prova que la UdL ja ha escollit liderar.

5- Després, ens manca una certa cultura de l'esforç. És parla molt de qualitat de vida, i aquesta ens ha canviat. En aquest moment haurem de fer un esforç addicional per la situació que ens ve donada: una crisi que és mundial i que no només és financera, sinó de model de societat -ho he explicat varies vegades i n'estic convençut-. Hi ha un canvi; un canvi que ha de convertir-se en una oportunitat històrica. El segle XIX, tenia un model, la revolució industrial i, avui, en tenim un altre que s'està desplaçant tant als centres de poder econòmics com als centres de poder financers, en móns que no coneixem. Al final es genera un procés d'equilibri mundial.

També els components identitaris han variat –no sé si per a millor o per a pitjor. Mentre uns parlaven d'idees, d'etapes de joventut, del treball, de religió, de la família; ara els “nanos” es mouen més per gestos, per aficions, per les seves generacions. Les coses són mes microespaials, potser més efímeres; però hem d'entendre que en un entorn tan canviant és lògic que sigui així.

Els professors heu d'esforçar-vos especialment. No ho teniu gens fàcil perquè us ha tocat educar a joves amb una incertesa tremenda que fins ara no havíem viscut. El vostre rol és clau.

Ara bé, dit tot l'anterior, sóc del parer que tenim dues coses molt valuoses, l'optimisme i la complicitat. Pel que fa a la complicitat em refereixo a la gran oportunitat de l'alineament Administració, empresa i Universitat, expressat clarament en el projecte d'Emprenedoria per a Lleida.

I quant a l'optimisme, perquè mai no hagués pensat, -ni jo ni molta gent amb la que he parlat-, comptar amb les coses que tenim aquí Lleida: un aeroport, un AVE, parcs tecnològics, el Canal Segarra- Garrigues, molt aviat un important infraestructura per a la cultura i els congressos, etc... Pel que fa a la UdL ha estat reconeguda la seva qualitat docent com a de les millors d'Espanya.

L'atur, -d'acord és molt alt-, però està per sota de mitjana catalana i estatal, de la mateixa manera que els índex d'abandonaments escolars. L'efecte proximitat entre nosaltres és un gran avantatge, que no és possible en altres llocs.

Tenim la nostra gent, que és el valor més gran a tenir en compte; i una història i tradició que ens singularitza. Per tant jo crec que hem de ser optimistes; tenim molt per ser-ho.

.

Els països que es creguin en aquests dos factors, complicitat i optimisme, sortiran abans de la recessió o d'aquesta crisi.

En tot cas, tenim el territori que tenim, tenim el país que tenim, però bé, hi ha molts models de referència. Finlàndia, amb un model educatiu que és exemplar, Noruega o Dinamarca que amb l'atur estan entre el 3% i el 3,5%, i que són un altre model a seguir. Singapur amb el model universitari per anar a l'altre costat de món. Suïssa amb el món financer i econòmic. Crec que tenim molts exemples per ser optimistes i ser positius i estic convençut que en sortirem.

Fins aquí la meva reflexió. Els 8 punts estratègics que ens marquem des del Consell Social, juntament amb el rector, i també què és el que necessitarem per dur a terme tots aquests canvis.

Finalment dir-los-hi que els problemes no s'acaben, simplement canvien.

I per acabar reiterar-los la meva felicitació a tots els distingits, agrair sincerament a tota la Comunitat Universitària aquest període d'un any, que per a mi ha estat molt interessant i fructífer i encomanar-los-hi tot el meu optimisme.

Molt bon curs a tothom!